

Anul XXI.

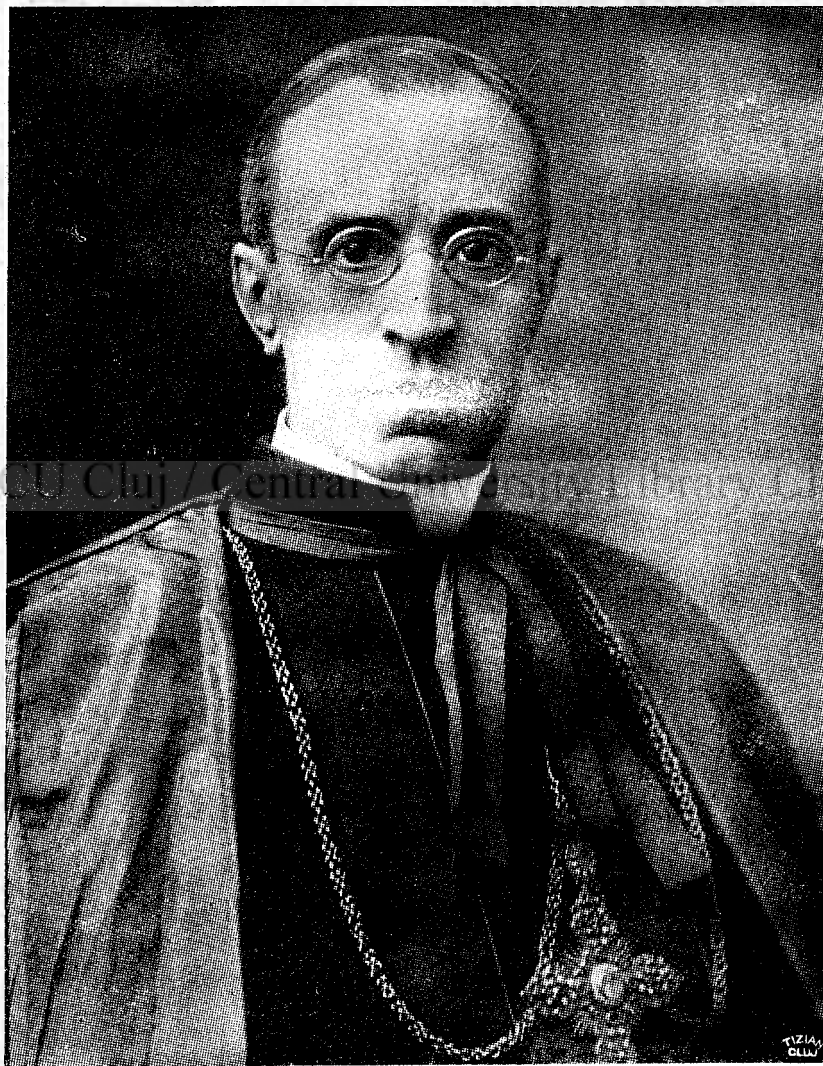
Cluj, 1 Martie 1939

Nr. 5

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI DE CLUJ-GHERLA, CU UN ADĂOS NEOFICIAL

Abonamentul pe un an 200 Lei. — Apare de 2 ori pe lună. — Inserațiuni se primesc după învoială

PAPA PIUS XII.

PARTEA OFICIALĂ

PAPA PIUS XII.

Venerați Frați și

Preaiubiți Fii!

„Vă vestesc vouă bucurie mare: avem Papă: pe Eminentisimul și Reverendisimul Domn, Domn Eugeniu Pacelli, Cardinal al Sfintei Biserici Romane, care și-a luat numele de PIUS“.

Cu aceste cuvinte, așa cum s'a făcut în cursul lungilor veacuri, a rostit primul cardinal-diacon, din fața Basilicei sfântului Petru, Romei și lumii întregi, că Scaunul vacant al lui Petru își are Stăpân, Corabia lui, Cărmaciu, și turma cuvântătoare și aleasă a lui Hristos, Păstor. Biserica Domnului, Cap văzut, după așezarea Mântuitorului Isus.

„Tu ești Petru și pe această piatră voi zidi Biserica mea, și porțile iadului nu o vor birui pe ea. Tie îți voi da cheile împărăției cerurilor și ori ce vei lega pe pământ va fi legat în Ceriu și orice vei deslega pe pământ va fi deslegat și în Ceriu“.

În această dumnezeiască slujbă a fost ridicat, din darul lui Dumnezeu, chiar în ziua nașterii sale, în vârsta de 63 ani, urmaș preavrednic al lui Petru, în șirul neîntrerupt în cursul celor douăzeci de veacuri, până la Pius XI, cel mai apropiat, puternic și luminat împreună lucrător, mâna lui dreaptă, Cardinalul Secretar de Stat și Camerleng a Sfintei Biserici Romane, **Eugenio Pacelli**.

În prima zi a Conclavului Părinților Cardinali, întruniți din lumea întreagă la Roma, este ales, cu unanimitate, Cap a toată creștinătatea omul sfânt, cu minte luminată, inimă caldă, suflet ales. Cu adevărat Părinte, Păstor, Invățător, Cărmaciu, Indrumător popoarelor, pe calea adevărului, spre viață.

Cine l-a văzut odată și a fost fericit să-l asculte, rămâne vrăjit de puterea marelui suflet.

În fața înălțării Sale în Scaunul Corifeului apostolilor Petru, din sufletul nostru se desprinde cuvânt de preamărire către Alotputernicul Dumnezeu și Mântuitorul nostru Isus Hristos, Care s'a îndurat a se îngriji, în acest chip minunat, de Biserica sa sfântă.

Val de bucurie se revarsă peste întreaga Biserică, bucurie care trece peste hotarele ei și cuprinde întreagă creștinătatea, cu adevărat, lumea întreagă.

În grija chinuitoare a zilelor rele, pline de grele primejdii, pentru pacea sufletului omenirii întregi, s'a resimțit o ușurare la gândul că în Scaunul lui Petru a fost înălțat, de Domnul, omul pe care se poate întemeia nădejdea neamurilor, însetate de pace.

Trăim vremuri când valurile păgânești isbesc sufletul omenirii. Credința, în primejdie, a scăzut și dragostea multora s'a răcit. Chemați, dumnezeeste, de Domnul,

cu toții, să fie una, în pace și iubire, vedem, îngroziți, cum se pregătesc neamurile întrecându-se în înarmări, pentru a se arunca unii asupra altora.

Se plinește cuvântul Domnului „**Simone, Simone, iată Satana v'a cerut pe voi să vă cearnă ca grâul**“. Este lucrarea Satanei ceace văd ochii noștri. Cerne sufletele. Cerne neamurile.

In această luptă a necredinței împotriva credinței lui Dumnezeu, a urii împotriva dragostei, pentru înstăpânirea căreia a venit Domnul în lume, stă, nebiruită stâncă, Scaunul lui Petru, din care, prin urmașul lui, se revarsă lumină, pe cărarea vieții neamurilor. putere de credință neînfricată, tărie și putere de biruință pentru toți, amăsurat cuvântului Domnului: „**Iară eu m'am rugat pentru tine să nu scadă credința ta. Și tu, oarecând, întorcându-te, întărește pe frații tăi**“.

In Petru și în urmașii lui trăește acest cuvânt dumnezeesc, de grijă și de întărire.

Plinirea acestui cuvânt umple sufletul Bisericii întregi de bucurie fără seamăn, de încredere neșovăelnică, în mijlocul atâtor primejdii, în lupta grea a zilelor de încercare pentru o lume întreagă.

Acest cuvânt, plinit în marele urmaș al marelui Piu al XI, este izvorul bucurie neamurilor și al ușorării sufletelor.

„**Intru dânsul neamurile vor nădăjdui**“, spune Profetul despre Mântuitorul. Trimis de Dânsul Cap al Bisericii Sale, cu nădejde își îndreaptă toți privirile spre El.

Avem credință tare că așteptările nu vor fi înșelate. Este omul pătruns de sfințenia credinței. Lumina faptelor mărețe ale trecutului, sunt chezeșia biruințelor sufletești ale viitorului glorios,

Cel dintâiu cuvânt al său a fost **cuvântul păcii**. Cu drag își îndreaptă cel dintâiu gând și cea dintâi simfire către Părinții Frați Cardinali, Episcopi, preoți, călugări și călugărițe, către cei ce lucrează în misiuni și în acțiunea catolică, Agrul nostru, și către toți credincioșii, chemând tot sufletul la gând și lucrare de pace. Pace în sufletul drept, **pace** în familie, pace între neamuri. Acest cuvânt sfânt de chemare trece hotarele Bisericii Sale și se îndreaptă cald și drept, tuturor neamurilor, însetate de liniște și mângâiere, invitând pe toți la împreună lucrare pentru **cel mai mare bun**, ce ni s'a dat, pentru **pace**. Nu se îndoeste că cei ce stau în fruntea neamurilor, nu vor lăsa neascultată chemarea caldă a sufletului său.

Hotărât să urmeze cărarea înaintașilor săi, cari și-au oferit Domnului viața pentru pacea lumii, și-a ales deviză pentru întreagă lucrarea vieții sale: „**rodul dreptății, pacea**“.

Pentru aceea nici când nu s'a văzut atâta bucurie, în lumea întreagă, ca la urcarea omului păcii, în fruntea celor patru sute de milioane de credincioși, chemat să reverse nădejde de bine și de pace, departe, pentru omenirea întreagă.

Să-i cerem, cu toată dragostea sufletului nostru, dela Atotputernicul Dumnezeu, rodnic apostolat, din belșug, viață îndelungată, incununată de biruință, pentru mântuirea sufletelor noastre și pacea lumii întregi.

Duminecă în 12 Martie Sfântul Părinte va fi încoronat, în preajma mormântului sfântului Petru. Să vestească clopotele tuturor bisericilor, în glas de bucurie, praznicul mare, și rugăciunile noastre să se înalțe, calde, îmbrățișate cu rugăciunile, cari vor răsună în lumea întreagă, cântând la stârșitul sfintei Liturghii la cere sunt a-se invita autoritățile Cântare de laudă și preamărire: „**Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace între oamenii de bună voie etc.**“

Să pomenim acum și de acum înainte la toate slujbele pe **Preafericitul Părintele nostru Papa Pius XII**, pe care să-l dăruiască Domnul sfintelor Sale biserici în pace, întreg, onorat, sănătos, întru zile îndelungate, drept îndreptând cuvântul adevărului său.

Astăzi este Dumineca sfintei Cruci.

Marele purtător al cuvântului Crucii se încoronează astăzi. Coroană grea și spinosă. Cuvântul Crucii celor pieritori este nebunie. Iară nouă celor ce ne mântuim puterea

și înțelepciunea lui Dumnezeu. Să ne pătrundem în ziua încoronării marelui Păstor de cuvintele cari vestesc puterea Crucii.

„Iată Crucea Domnului. Fugiți vrăjmași, a biruit Leul din tribul Iuda“.

„**Hristos învinge, Hristos domnește, Hristos împărățește.**

Hristos să ferească, de tot răul, poporul său“.

Cu credință tare și cu mare mângâiere, purtând crucea în suflet, la loc de cinste, să urmărim cărarea postului mare, pentru a ajunge luminata, sfânta **Inviere**.

„Darul Domnului nostru Isus Hristos cu voi“.

„Dragostea mea cu voi, cu toți, întru Hristos Isus. Amin“.

Cluj, pentru Dumineca Sfintei Cruci 1939.

Episcop IULIU

Nr. 2336—1939.

Acest cuvânt părintesc este a se citi poporului credincios, în Dumineca III-a sf. Cruci, iar în filii în Dumineca următoare când este a-se cânta și Doxologia mare pentru încoronarea Sf. Părinte Papa Piu XII.

TELEGRAMA DE FELICITARE

Din prilejul fericitei alegeri, de Păstor suprem, a Preafericitului Părinte PAPA PIU XII, m'am grăbit a-i exprima, în numele Veneratului Cler și al poporului credincios, din întreaga eparhie, bucuria noastră entusiastă. închinând urmașului Sfântului Petru, Vicarul Domnului Hristos, omagiul credin-

ței noastre neclintite, dragostea fiiască și urări, în rugăciuni ferbinți, pentru un pontificat glorios, fiind lumină neamurilor și pace umanității întregi.

La acestea Preafericitul Părinte s'a îndurat, preagrațios, a ne trimite prima Sa binecuvântare apostolică, în telegrama, ce urmează:

„Episcop Hossu Cluj

Cetatea Vaticanului, 4 Martie.

Sanctitatea Sa primind, părințește, omagiul pios, trimite, din inimă, Păstorului eparhiei și întregii sale turme cuvântătoare prima sa Binecuvântare.

MONTINI, Substitut“.

Să primim cu toții, cu suflet recunoscător, acest dar scump al binecuvântării Sale apostolice, care să ne fie cheazășie de tot binele, dela Domnul îndurărilor.

Cluj, 4 Martie 1939.

No. 2275-1939.

Numiri.

Onoratul *Pompei Onofreiu*, prim-secretar consistorial este numit paroh al Bisericii Catedrale „*Schimbarea la Față*” din Cluj.

Cluj, din șed. cons. 20 Febr. 1939.
No. 1768—1939.

1. Onoratul *Ioan Cheresteșiu* paroh în *Fodora*, tractul Ilenzii, este numit Protopop Onorar, cu facultatea de a purta brâu roșu.

No. 2130-1939.

2. Onoratul *Emil Mureșanu* iunior, administrator parochial în *Dăbâceni*, tractul Ilenzii, este numit paroh.

No. 2134-1939.

3. Onoratul *Emil Muste*, administrator parochial în *Poienița*, tractul Ilenzii, este numit paroh.

No. 2131-1939.

4. Onoratul *Iuliu Popovici*, administrator parochial în *Răstoci*, tractul Ilenzii, este numit paroh.

No. 2132-1939.

5. Onoratul *Laurențiu Budu*, administrator parochial în *Dolheni*, tractul Ilenzii, este numit paroh.

No. 2136-1939.

6. Onoratul *Ștefan Teodoreanu*, administrator parochial în *Românești*, tractul Ilenzii, este numit paroh.

No. 2133-1939.

Cluj, din șed. cons., 2 Martie 1939.

Dumineca s. Cruci

Dumineca Agrului și a presei

Venerați Frați!

Intâiul gând al noului Pontifex roman, S. S. Pius al XII, a fost pentru acțiunea misionară a Bisericii, și pentru acțiunea catolică. Intâia Sa binecuvântare Preasfântul Părinte a dat-o preoțimei, ce stăruie în cele două activități apostolice: a încreștinării păgânilor și a adâncirii vieții creștine în viața practică a credincioșilor prin acțiunea catolică.

Aceasta din urmă a ajuns la o mare înflorire între creștinii catolici sub guvernarea Părintelui de fericită pomenire, Papa Pius XI. O ramură mai fragedă a acestei acțiuni catolice este și *Agrul* nostru. Tot din această necesitate de a avea creștini conștienți și practicanți, s'a pus și la noi tot mai mare preț pe *presa bună*, pe presa scrisă în spiritul adevărului și moralei creștine.

Acestea două acțiuni, a *Agrului* și a presei catolice, sunt nedespărțite, și

dă cel mai mare ajutor Frăților Voastre, în vestirea Evangheliei, în pasteria sufletelor.

Din acest motiv, din hotărârea conferinței Episcopatului nostru, s'a fixat *Dumineca a treia* din post, *Dumineca s. Cruci*, ca zi comună de propagandă și de ajutor pentru celea două acțiuni apostolice îngemănate.

În această *Duminecă* se pune spre închinarea poporului s. Cruce, simbolul răscumpărării noastre. Mântuitorul, călăuzitorul veșnic al Bisericii, e mai aproape de sufletul credincioșilor.

Cu închinarea Lui, mai ușor va înțelege fiecare creștin datoria de a merge pe urmele Celui răstignit, și de a sprijinii mijloacele prin cari mai ușor se poate coborî împărăția Lui pe pământ.

Și acest scop îl au și *Agrul* nostru și *presa bună catolică*.

Veți insista deci, cu toată convinge-

rea și căldura, în cuvântări potrivite, ca poporul să se înregistreze în număr tot mai mare, în organizațiile locale ale *Agru-lui*. Acolo unde nici nu ar fi astfel de organizații, să se creieze, arătându-se credincioșilor și datorita de a practiza mai intens virtuțile creștine, și marele folos spiritual ce-l pot avea fiind membrii devotați ai Agrului, între primi luptători pentru împărăția lui Dumnezeu în satul lor.

Veți insista și asupra folosului *presei bune catolice*, ca mijloc de întărire în credință și virtuțile creștine, îndemnând pe credincioși să *aboneze* publicațiile noastre de aceasta natură. S'ar putea afla un bărbat sau o femeie în fiecare sat *care să desfacă ziare și publicații catolice*, — toate ieftine — la intrarea în biserică, în fie care Duminecă și sărbătoare.

Odată cu arătarea importanței presei și a Agrului, *veți face și o colectă în fiecare biserică* îndemnând pe cre-

dincioși să contribuie cu mână largă pentru celea două acțiuni binecuvântate.

Din aceasta colectă comună *o parte îi va reveni Agrului, alta se va folosi în sprijinirea și răspândirea presei bune*.

Rezultatul colectelor se va trimite V. Adm. Capitulare, cu mențiunea: „Pentru Agru și presă“. Să ni se dea rapoarte prin oficiile protopopești, cari vor întocmi și un conspect peste tractul întreg.

Cu îndemnul de față înnoim cele dispuse anul trecut cu No. 2614/938 21 VIII în Curierul Creștin Nr. 6 și le întregim lăsând să se facă colectă pentru Agru în aceasta Duminecă, în loc de 6 Decembrie.

Cluj, 6 Martie 1939.

Nr. 2324—1939.

Episcop Iuliu

BCU Cluj / Central University Library Cluj

PARTEA NEOFICIALA.

Habemus Papam

Pe cât de adâncă a fost consternarea ce a produs în toată lumea catolică și chiar acatolică, trecerea în veșnicie a marelui Pontifice Pius al XI-lea, pe atât de mare este satisfacția, care stăpânește astăzi aceeași lume, pentru alegerea minunată a noului Pontif Suprem, în persoana Cardinalului *Pacelli*, fostul Secretar de Stat al Vaticanului.

Lumea întreagă, catolică și străină, adâncită în rugăciune, ca pronia ce-

rescă să hărăzească Bisericii pe omul providențial, demn urmaș celui alt om providențial care, în vremuri de cumplită urgie pentru pacea popoarelor, a știut cu minte luminată și braț puternic, să conducă Naia lui Petru, — căci lumea întreagă a înțeles, că adevărata pace pe pământ n'o dau nici tratatele popoarelor, nici adunarea națiunilor în societăți, așa cum s'a dovedit în trecut, ci numai pacea lui Hristos. a cărui exponent este urmașul lui Petru, — a pri-

mit în delir de bucurie, vestea răspândită cu iuteală de fulger pe unde de Radio și de glasul crainicului Colegiului cardinalilor din conclav, Cardinalul *Caccia-Dominioni* de pe balconul Basilicii Vaticane, imensei mulțimi adunate în piața columnelor lui Bernini. Deja în întâia zi de conclav, după cele două fumuri negre, mulțimea ce aștepta în fața palatului Vatican, în spre seară, a putut să observe ivirea fumului alb vestitor al marelui bucurii: *Habemus Papam*. Este fără precedent în istoria Bisericii catolice, ca în aceeași zi de început de conclav și cu unanimitate de voturi, cardinalii să designeze pe alesul urmașului lui Petru, tocmai în persoana aceluia, pe care și lumea din afară îl dorea cu înfrigurată bucurie. De fapt, după cele două scrutine, când aproape majoritatea voturilor, s'au întrunit în persoana aceluia, care a fost secretarul marelui Pontif de pie memorie Pius XI., cardinalii au înțeles în conștiința lor, că acesta este alesul *Proniei cerești*.

Iar când vocea Cardinalului vestitor a anunțat cu cuvintele îngerului Domnului păstorilor din Viflaim, „mare bucurie vă vestesc vouă“: »*Habemus Papam*« zecile de mii de oameni cari așteptau într'o tăcere de mormânt, numele celui ales, la auzul cuvântului „*Eugenium*“, au acoperit cu strigătul lor de bucurie restul cuvintelor vestitorului, înțelegând, că nu poate fi vorba de altcineva, decât de *Pacelli*.

De altfel, alături de lumea adunată în piața Sf. Petru, și lumea din afară, presa catolică și străină, posturile de Radio al tuturor țărilor, au împărțit cu sinceritate marea bucurie a alegerii cardinalului *Pacelli* de Papă. Căci, atât alegerea numelui de *Pius XII-lea*, precum și mesajul dat Vineri dimineață de noul Pontif sunt o afirmare solemnă, a politicii religioase, pe care noul ales o va urma și care nu poate fi alta decât a marelui său predecesor,

anume: *misiunile catolice, acțiunea catolică și pacea*.

Programul său sintetizat prin cuvintele: „*Opus justitiae, pax*“, nu este altceva decât vestirea aceleiași păci a lui Hristos anunțată prin solemnele devize ale lui Pius X: „*Instaurare omnia in Christo*“ și ale lui Pius al XI: „*Pax Christi in Regno Christi*“.

S'a subliniat în deosebi definiția păcii, pe care noul Papă a invocat-o pentru omenire. El a făcut urări pentru o pace: „*fruct al milei și dreptății*“, pentru „*conștiințele împăcate cu ele înșile*“, subliniind, că în urarea lui de pace, nu exclude nici o ființă omească, ori care i-ar fi rasa sau credința, pentru-că este vorba de interesul superior al: „*Marei familii Umane*“, pusă sub privirea și protejirea providenței divine.

Iară din faptul că regretatul Pontif Pius al XI-lea a lăsat prin testament sfântul său Potir, — cu care în timpul celor 17 ani a-i pontificatului său celebrase la toate slujbele religioase — cardinalului *Pacelli*, defunctul *Papă*, l'a investit simbolic cu misiunea divină de *Cap al Bisericii lui Hristos*, de odată cu testamentul simbolic al acestui sfânt Potir: „*Pacea lui Hristos între popoare*“.

Preafericitul Părinte Pius al XII-lea, roman de origine, s'a născut la 2 Martie 1876, împlinind astfel, tocmai în ziua alegerii Sale de Papă, 63 ani de viață. Mulți dintre străbunii lui, au purtat diferite slujbe laice la Curtea Vaticanului. Tatăl său *Filip Pacelli*, vestit avocat, a fost consilier al consistoriului în Vatican, iar fratele său, avocat și el, a avut o contribuție activă în rezolvarea așa numitei chestiuni romane, adecă la reconcilierea Vaticanului cu Quirinalul din 1929.

Studiile le-a făcut în vestitul colegiu *Capranic* din Roma, fiind hirotonit de preot la vârsta de 23 ani, tot în

luna Martie, celebrând prima Sf. Liturghie la altarul sfântului *Filip Neri*, dela Biserica „*Santa Maria in Valicella*”. După doctoratul în *Teologie*, luându-și doctoratul și în Dreptul canonic, a funcționat un an profesor la un seminar teologic, fiind chemat apoi în serviciul *Congregației pentru Afacerile Bisericești Extraordinare*, în sânul căreia a urcat apoi toate treptele ierarhice. Aici a lucrat ca secretar de stat al acestei Congregații, fiind ridicat apoi în curând la demnitatea de substitut la *Secretariatului de Stat* lucrând sub îndrumările Cardinalului *Gasparri* pe atunci Secretar de Stat. Aici și-a câștigat cunoștințele și însușirile unui mare diplomat.

Papa Benedict al XV-lea îl numește în 1917 *Nunțiu Apostolic* la *München* în *Bavaria*, cu speciala încredințare, de al convinge pe împăratul *Wilhelm II-lea*, pentru încetarea vărsărilor de sânge și a măcelului ce era pe atunci între popoare. După încheierea concordatului cu *Bavaria*, înființându-se și la *Berlin*, Nunțiatură Apostolică, tinărul Nunțiu din *München* a trecut în aceeași calitate la *Berlin*, unde întrând în tratative și cu guvernul *Reichului*, a reușit să câștige semnăturile necesare, pentru un acord concordatar similar. În ambele aceste înalte posturi, a făcut tot ce a fost omenește cu puțință în interesul păcii și a consolidării relațiilor dintre Biserică și Reich, dovedindu-se cu plină măsură, a fi un om cu rare și alese însușiri diplomatice. Semnificativ a fost faptul, că la rechemarea Sa la Roma aclamația frenetică de simpatie pe străzile *Berlinului*, a fost atât de puternică, încât s'a oprit circulația pe străzile orașului, în tot timpul trecerii sale spre gară.

De odată cu numirea de Nunțiu Apostolic, a fost ridicat de Papa Benedict XV-lea la demnitate de Arhiepiscop titular, fiind sfințit de Episcop, de către, însuși Papa în capela Sixti-

nă. În consistorul secret din 16 Dec. 1929, Papa Pius XI-lea îi decerne rangul de cardinal al Bisericii romane. Tot atunci fiind rechemat la Roma, este numit Secretar de Stat al Vaticanului, în locul cardinalului *Petru Gasparri*, însărcinat cu conducerea lucrărilor comisiei de codificare a „*Dreptului canonic oriental*”.

De atunci, poartă această însemnată demnitate și tot odată extrem de grea sarcină, și încă în vremuri de mare încordare internațională, și în mijlocul tendințelor sociale și politice subversive, toate în dauna Bisericii și a păcii lui Hristos între popoare.

Papa Pius XI-lea îi acordă deosebită încredere, încă și prin alte mari și diferite demnități. Cardinalul *Pacelli*, a fost în toată această vreme, și preot după inima lui Isus: blând, modest, vestitor al Evangheliei lui Hristos de pe amvonale bisericilor din Roma, apoi la diferite prilejuri solemne de reprezentare a Bisericii, la *Paris*, *Lourdes*, *Lisieux* etc. Om de rară erudiție, cunoaște 9 limbi; în afară de limbile neo-latine, mai vorbește și limba germană și engleză.

Prin alegerea din 2 Martie a. c. Cardinalul *Eugenio Pacelli*, trece dela conducerea Secretariatului de Stat, la conducerea întregii Biserici alui Hristos, fiind al 262 Papă, spre satisfacția generală a lumii.

În special noi *Români* ne bucurăm în chip deosebit pentru această preafericită alegere. Noul Pontif a dat cu toate prilejurile dovadă de mare simpatie față de poporul românesc, simpatie, apreciată așa de frumos și din partea *Suveranului nostru*, *M. S. Carol II*, prin decorarea distinsului Prelat cu Marele Cordon al ordinului: „*Coroana României*”.

Pe Sf. Părinte, Papa Pius al XII-lea Do.nnul să-l păzească într'u mulți ani.

Păr. Dr. E. Lemeny

